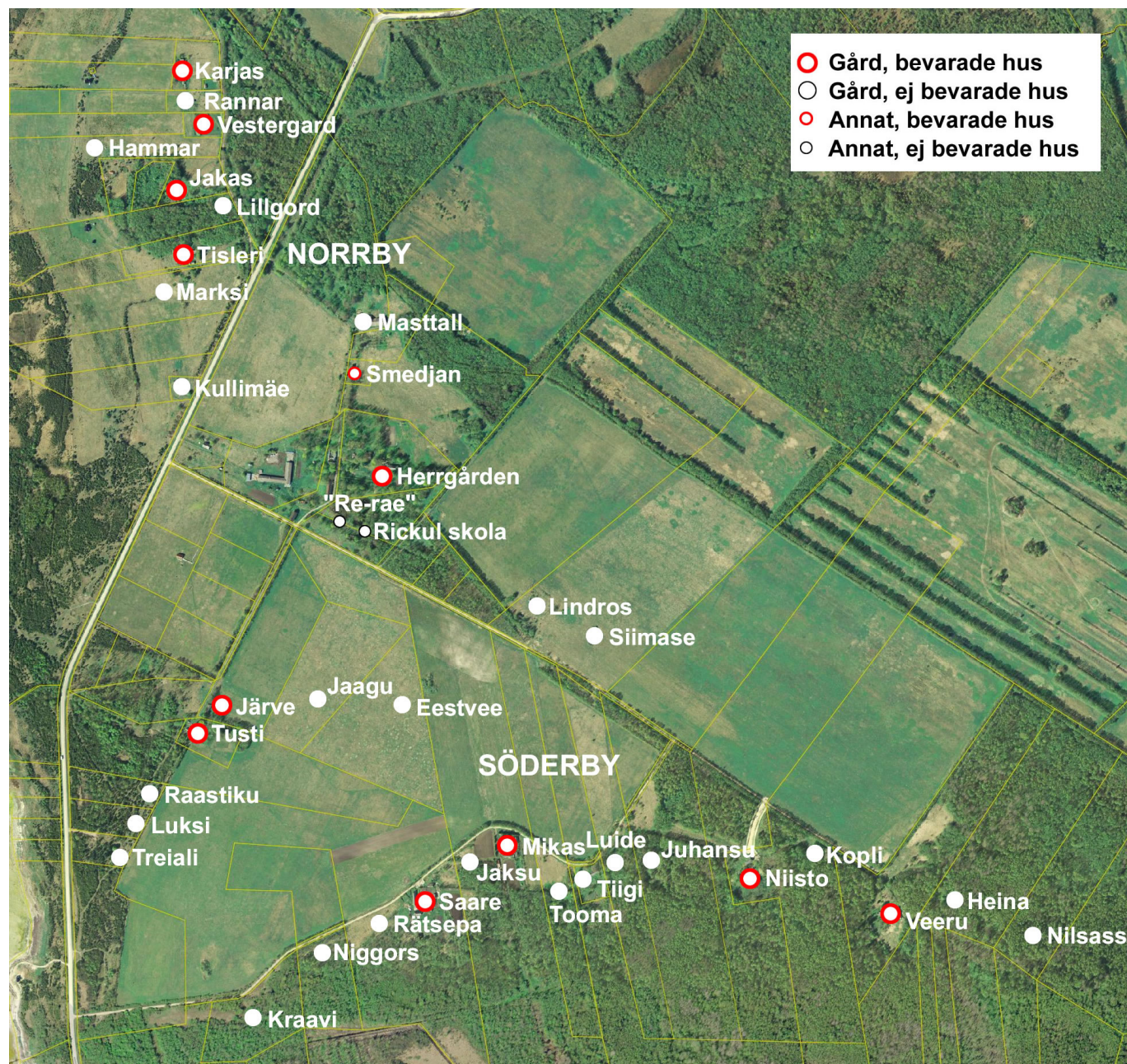

GÅRDAR I NORRBY OCH SÖDERBY

Gårdarnas placering på kartan enligt uppgifter från Einar Westerby

BYARNAS HISTORIA

I enlighet med jordreformen, som antogs av Estlands regering den 10 oktober 1919, förstatligades nästan alla gods i landet. Detta gällde även godsens i Nuckö socken. Godsens jordbruksmark styckades på 1920-talet upp till (i allmänhet) 10-20 hektar stora gårdar, som i första hand delades ut till dem som hade deltagit i Estlands frihetskrig. På detta sätt skapades i hela landet cirka 55 000 nya gårdar.

Rickul gods var det största godset i socknen. Det ägdes sedan år 1703 av släkten von Taube. Herrgårdsbyggnaden är från 1880-talet.

Av den mark som förstatligades från Rickul gods skapade man de två byarna Norrby och Söderby. Att de fick egna namn skiljer dem från de övriga nyskapade byarna i Nuckö socken. Dessa gavs godsets namn med tillägg av den estniska benämningen "asundus" (fritt översatt "nybyggarby").

På 1930-talet bestämdes att alla gårdar skulle ha estnisk klingande namn. I de övriga byarna i Rickul kommun använde man ändå i dagligt tal de gamla svenska gårdsnamnen. I Norrby och Söderby hann inte de svenska namnen etablera sig på samma sätt, varför de officiella estniska namnen visas på kartan. I förteckningen på sidan 2 visas gårdarnas ägare 1938 (med fastighetsregistrets stavning).

GÅRDAR I NORRBY

<i>Officiellt namn</i>	<i>Lokal benämning</i>	<i>Reg. nr.</i>	<i>Storlek (ha)</i>	<i>Ägare 1938</i>
Karjas	Karjasa	A-140	20,732	Anton Vesterberg
Rännar	Rännara	A-139	12,43	Edvart Vesterholm
Vestergard	Andersa	A-177	12,12	Kristjan Vesterman
Hammar	Bromansa	A-138	12,47	Johannes Brumann
Jakas	Jakas Herman	A-178	13,59	Herman Bormann
Lillgord	Kutsansa	A-181	14,80	Joosep Treiberg
Tisleri	Dislansa	A-136	11,90	Alexander Klaanberg
Marksi	Marksa	A-135	18,70	Anton Okerblad
Masttal	Mastallsa	A-134	18,60	August Alberg
Kullimäe	Kro Paul	A-133	17,30	Paul Treiberg

- "Re-rae" (Röda raden) var en länga med arbetarbostäder.
- Rickul skola startade sin verksamhet 1933 i en byggnad som tidigare hade varit arbetarbostad.
- Vid smedjan sköts baronen Gustav von Taube ihjäl av rödgardister den 29 december 1917 ("gamla" tideräkningen).

GÅRDAR I SÖDERBY

<i>Officiellt namn</i>	<i>Lokal benämning</i>	<i>Reg. nr.</i>	<i>Storlek (ha)</i>	<i>Ägare 1938</i>
Järve	Granbacksa	A-14	13,15	August Granback
Tusti	Tustasa	A-128	13,32	Mihail Tust
Raastiku	Pajusa	A-127	11,16	Robert Viiland
Luksi	Matsas Gusta	A-170	9,05	Gustav Luks
Treiali	Blombergsa	A-126	9,70	Joosep Blomberg
Jaagu	Jakobsa	A-129	9,08	Jakob Vesterberg
Eestvee	Ätsve Herman	A-190	9,02	Herman Ekman
Tooma	Tomasa	A-174	10,26	Joosep Stahl
Tiigi	Källskoa	A-153	15,49	Alexander Tegelberg
Lindros	Lindosa	A-145	12,30	Adam Schönberg
Siimase	Simasa	A-176	12,50	Mathias Dyrberg
Kraavi	-	A-125	7,51	Paul Blomberg
Niggors	Mösa Paul	A-164	8,30	Paul Thomsson
Rätsepa	Skrädansa	A-163	8,90	Johannes Tegelberg
Saare	Pavelsa	A-172	13,20	Paul Blomberg
Jaksu	-	A-151	13,17	Mathias Dyrberg
Mikas	Mickasa	A-152	11,90	Juhan Vesterby
Luide	Snickara	A-173	14,87	Herman Strömkvist
Juhansu	Sävosa	A-146	23,10	Juhan Koinberg
Niisto	Nistoa	A-147	18,90	Kristjan Söderlund
Kopli	Koppla	A-148	17,60	Johannes Vesterbom
Veeru	Långorbacksa	A-150	10,73	Mari, Johannes j.t. Toffer
Heina	Antonsa	A-175	9,60	Anton Besterman
Nilssass	-	A-149	9,65	Kristjan Söderlund, Johannes Schönberg